

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון מזון ארוז מראש הגורם לאלרגיה או לאי סבילות), התשפ"ג-
2022

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

להסדיר את אופן סימונו של מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות בקרב אנשים הרגישים אליו על גבי אריזת מזון ארוז מראש, בין אם הוסף באופן מכוון למזון ובין אם כתוצאה ממעבר בלתי מכוון של אותו מזון למזון הארוז מראש בכל שלב משלבי ייצור המזון, הובלתו או החסנתו.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד הבריאות:

טיוטת תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון מזון ארוז מראש הגורם לאלרגיה או לאי

סבילות), התשפ"ג-2022

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 3 (א) ו-312 (ב) לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015¹ (להלן - החוק), באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת לעניין סעיפים 3 (א) ו-2 (ב) ולפי סעיף 2 (ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977², אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. בתקנות אלה -

"אי סבילות" – תגובת יתר של הגוף למזון מסוים או לרכיב בו שאינה מערבת את המערכת החיסונית של הגוף בקרב אנשים הרגישים אליו; /לחלופין - כהגדרתו בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון מזון ללא גלוטן), התשפ"ג – 2022³;

"אלרגיה" – תגובת יתר של המערכת החיסונית של הגוף לחלבונים מסוימים המצויים במזון מסוים בקרב אנשים הרגישים אליו;

"גלוטן" – מקטע של חלבון הנמצא באופן טבעי בדגן מכיל גלוטן אשר לאנשים מסוימים קיימת אי סבילות אליו ושאינו מסיס במים ובתמיסת 0.5M סודיום כלוריד; /לחלופין-כהגדרתו בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון מזון ללא גלוטן), התשפ"ג – 2022³;

"דגן מכיל גלוטן" – כל אחד מהדגנים הבאים או מיני דגנים כאמור שעברו הכלאה ונגזרותיהם: /לחלופין - כהגדרתו בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון מזון ללא גלוטן), התשפ"ג – 2022³;

(1) חיטה, ובכלל זאת כל המינים המשתייכים לסוג *Triticum*;

(2) שיפון, ובכלל זאת כל המינים המשתייכים לסוג *Secale*;

(3) שעורה, ובכלל זאת המינים המשתייכים לסוג *Hordeum*;

(4) שיבולת שועל, ובכלל זאת המינים המשתייכים לסוג *Avena*.

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 90; התשע"ז, עמ' 1057.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ מראה המקום יצורף בהמשך.

"מזון ארוז מראש" – כהגדרתו בתקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ח-2017 (להלן – תקנות סימון תזונתי)⁴, ולרבות מזון שהוכן בעסק הסעדה (קייטרינג) לצורך הספקתו לצריכה מחוץ למקום הכנתו ;

"מזון שהוכן בעסק הסעדה (קייטרינג) לצורך הספקתו לצריכה מחוץ למקום הכנתו" – לרבות ארוחה המיועדת לצרכן בודד ומזון ארוז במכל המיועד לחלוקה למספר סועדים באותו מקום ;

"מעבדה בישראל" – לרבות מעבדה כאמור בסעיף 321(יא) לחוק ;

"תקן 1145" – תקן ישראלי רשמי 1145 – סימון מזון ארוז מראש, על תיקוניו מזמן לזמן, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במקומות המפורטים בהודעה בדבר המקומות להפקדת תקנים רשמיים⁵ ;

(א) יצרן או יבואן של מזון ארוז מראש, שיש בו לפחות אחד מאלה, אשר נעשה בהם שימוש בייצור או בהכנת המזון והם עדין נוכחים במזון הארוז מראש אפילו אם בצורה שונה, יסמן על אריזת המזון את שם המזון האמור כמפורט בטור ב' לתוספת (להלן – שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות) בהתאם להוראות תקנה 3.

2. חובת סימון מזון ארוז מראש שבייצורו או בהכנתו נעשה שימוש במזון הגורם לאלרגיה, לאי סבילות, במזון שמקורו ממזון כאמור, או במזון שיש בו גופרית דו חמצנית וסולפיטים

(1) מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות המפורט בטור א' לתוספת ;

(2) מזון שמקורו/שנגזר ממזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות המפורט בטור א' לתוספת ;

⁴ ק"ת התשע"ח, עמ' 376.
⁵ י"פ התשע"ז, עמ' 8488

(ב) יצרן או יבואן של מזון ארוז מראש שיש בו גופרית דו חמצנית וסולפיטים אשר נעשה בהם שימוש בייצור או בהכנת המזון והם עדין נוכחים במוצר המזון הארוז מראש אפילו אם בצורה שונה, יסמן על אריזת המזון 'גופרית דו חמצנית' בהתאם להוראות תקנה 3 רק אם ריכוז הגופרית הדו חמצנית והסולפיטים עולה על 10 חלקים למיליון, כשהם מבוטאים כסך כל SO₂ אשר יחושבו עבור המזון כמוכן לאכילה או מזון שעבר שיחזור או הכנה בהתאם להוראות היצרן המסומנות על המזון.

(א) במזון ארוז מראש שלפי חקיקת המזון יש חובה לסמן על אריזתו את רכיביו, יסומן שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, כמפורט להלן:

3. אופן סימון מזון ארוז מראש שבייצורו או בהכנתו נעשה שימוש במזון הגורם לאלרגיה, לאי סבילות, במזון שמקורו ממזון כאמור, או במזון שיש בו גופרית דו חמצנית וסולפיטים

(1) צוין שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, כחלק מרשימת הרכיבים – יודגשו אותיות שם המזון כאמור או 'גופרית דו חמצנית', בגודל שלא יפחת מהגודל שבו סומנו יתר הרכיבים, והכל באופן שיהיה ניתן לקראו בנקל;

(2) לא צוין שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, כחלק מרשימת הרכיבים - יסומן שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, בסוגריים, בצמוד לאחר שם הרכיב המכיל אותו, באותיות מודגשות, בגודל שלא יפחת מהגודל שבו סומנו יתר הרכיבים, והכל באופן שיהיה ניתן לקראו בנקל;

(3) על אף האמור בפסקה (2), אם נדרש לסמן יותר מפעם אחת את אותו שם מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, בסוגריים לפי הוראות פסקה (2), רשאי יצרן או יבואן לסמן, בצמוד, לאחר שם כל רכיב ורכיב המכיל אותו, כוכבית בסוגריים (*), ובסוף רשימת הרכיבים, בסוגריים, כוכבית ובצמוד לאחריה שם מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, והכל באותיות ובתווים מודגשים, בגודל שלא יפחת מהגודל שבו סומנו יתר הרכיבים, ובאופן שיהיה ניתן לקראו בנקל.

(ב) במזון ארוז מראש שלפי חקיקת המזון אין חובה לסמן על אריזתו את רכיביו, יסומן בצמוד לסימון התכולה כהגדרתה בת"י 1145, ובהעדר סימון תכולה - בצמוד לסימון שם המזון כהגדרתו בת"י 1145, "מכיל:" ובצמוד לאחר מכן, באותיות מודגשות, שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, בגודל שלא יפחת ממחצית הגודל בו סומנו התכולה או שם המזון, לפי העניין, והכל באופן שיהיה ניתן לקראו בנקל.

(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב) רשאי יצרן או יבואן של מזון ארוז מראש כאמור בתקנות משנה אלה, שלא לסמנו לפי הוראות תקנות משנה (א) או (ב) אם יש במזון רכיב אחד בלבד שהוא מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או 'גופרית דו חמצנית', לפי העניין, ושם המזון כהגדרתו בת"י 1145 מסומן על גבי האריזה וכולל אותו.

(ד) אם נעשה שימוש בייצור או בהכנת המזון הארוז מראש במזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות מהסוגים המפורטים להלן או במזון שמקורו/שנגזר ממזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות כאמור, יחולו גם הוראות אלה:

(1) אגוזים ומוצריהם - יסומן מין האגוז כמפורט בטור ב' לתוספת;

(2) דגנים המכילים גלוטן ומוצריהם - יסומן מין הדגן כמפורט בטור ב' לתוספת; במידה ושיעור הגלוטן במזון הארוז מראש עולה על 20 חלקים למיליון, רשאי היצרן או היבואן לסמן גם " - גלוטן" בצמוד למין הדגן;

(3) חיטה ומוצריה - רשאי היצרן או היבואן לסמן גם את שם זן החיטה בצמוד למילה "חיטה", כמפורט בטור א' לתוספת.

4. חובת סימון מזון ארוז מראש שיתכן שיש בו מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות, או שייתכן שיש בו מזון שמקורו ממזון כאמור או גופרית דו חמצנית וסולפיטים כתוצאה ממעבר בלתי מכוון בתהליך ייצור המזון, הובלתו או החסנתו

(א) יצרן או יבואן של מזון ארוז מראש, שיתכן שיש בו לפחות אחד מהמזונות המפורטים בפסקאות (1) או (2) לתקנת משנה 2(א), כתוצאה ממעבר בלתי מכוון של אותו מזון למזון הארוז מראש בכל שלב משלבי ייצור המזון, הובלתו או החסנתו, אשר לא היה אמור להכילו ועדין יכול שימצא במזון הארוז מראש, אפילו אם בצורה שונה, יסמן על אריזת המזון את שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות בהתאם להוראות תקנה 5.

(ב) יצרן או יבואן של מזון ארוז מראש שיתכן שיש בו גופרית דו חמצנית וסולפיטים כתוצאה ממעבר בלתי מכוון שלהם למזון הארוז מראש בכל שלב משלבי ייצור המזון, הובלתו או החסנתו, אשר לא היה אמור להכילו ועדין יכול להמצא במזון הארוז מראש, אפילו אם בצורה שונה, יסמן על אריזת המזון 'גופרית דו חמצנית' בהתאם להוראות תקנה 5 רק אם יש סבירות גבוהה כי ריכוז הגופרית הדו חמצנית והסולפיטים עולה על 10 חלקים למיליון, כשהם מבוטאים כסך כל SO_2 אשר יחושבו עבור המזון כמוכן לאכילה או מזון שעבר שיחזור או הכנה בהתאם להוראות היצרן המסומנות על המזון.

5. אופן סימון מזון ארוז מראש שיתכן שיש בו מזון הגורם לאלרגיה, או לאי סבילות, או שייתכן שיש בו מזון שמקורו ממזון כאמור או גופרית דו חמצנית וסולפיטים כתוצאה ממעבר בלתי מכוון בתהליך ייצור המזון, הובלתו או החסנתו

(א) במזון ארוז מראש שלפי חקיקת המזון יש חובה לסמן על אריזתו את רכיביו, יסומן בצמוד לאחר רשימת הרכיבים "עלול להכיל": ובצמוד לאחר מכן, באותיות מודגשות, שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או גופרית דו חמצנית, לפי העניין, והכל בגודל אותיות שלא יפחת מהגודל שבו סומנו הרכיבים ובאופן שיהיה ניתן לקראו בנקל תוך הבחנה בין סימון זה לבין רשימת הרכיבים.

(ב) במזון ארוז מראש שלפי חקיקת המזון אין חובה לסמן על אריזתו את רכיביו, יסומן בצמוד לסימון התכולה כהגדרתה בת"י 1145, ובהעדר סימון תכולה - בצמוד לסימון שם המזון כהגדרתו בת"י 1145, "עלול להכיל": ובצמוד לאחר מכן, באותיות מודגשות, שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות או גופרית דו חמצנית, לפי העניין, בגודל שלא יפחת ממחצית הגודל בו סומנו התכולה או שם המזון, לפי העניין, והכל באופן שיהיה ניתן לקראו בנקל.

(ג) אם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות הוא מהסוגים המפורטים בתקנת משנה 3(ד), יחולו גם הוראות הסימון שבתקנת המשנה האמורה בשינויים המחויבים, ואולם, לעניין סימון גלוטן, רק במידה ויש סבירות גבוהה כי שיעור הגלוטן במזון הארוז מראש עולה על 20 חלקים למיליון, רשאי היצרן או היבואן לסמן גם " - גלוטן" בצמוד למין הדגן.

6. יחידות מזון ארוזות מראש באריזה כוללת

הוראות תקנות אלה יחולו גם לגבי יחידות מזון ארוזות מראש שהיצרן ארז אותן יחדיו באריזה כוללת בטרם שיווקן והמיועדות לשיווק קמעונאי באריזה הכוללת בלבד.

7. אריזה שקופה המכילה מספר יחידות מזון ארוזות מראש

הוראות תקנות אלה לא יחולו לגבי אריזה שקופה המכילה מספר יחידות מזון ארוזות מראש אם התקיימו כל אלה:

(1) על יחידות המזון שבאריזה סומנו הסימונים החלים עליהן לפי תקנות אלה;

(2) ניתן לקרוא מבעד לאריזה השקופה, בנקל ובאופן ברור את הסימונים כאמור בפסקה (1).

8. בדיקת מעבדה המנהל רשאי לדרוש ביצוע בדיקות במעבדה בישראל או במעבדה שאושרה או הוכרה על ידי אחד הגופים כאמור בסעיפים 42(ב) או 52(ב)(2) לחוק, לצורך בדיקת סימון המזון לפי תקנות אלה; היצרן או היבואן של המזון, לפי העניין, יישא בהוצאות הבדיקה וישלמן במישרין למעבדה, בין אם נטל בעצמו את הדגימה לפי דרישת המנהל ובין אם היא ניטלה בידי מפקח.

9. שמירת דינים הוראות תקנות אלה באות להוסיף על הוראות אחרות בדבר חובות סימון בחקיקת המזון.

10. (א) תחילתן של תקנות אלה ביום 1 בינואר 2026⁶ (להלן – יום התחילה).

(ב) תקנות אלה לא יחולו על מזון שיוצר בישראל או יובא אליה לפני יום התחילה, ולעניין זה יראו את יום מתן תעודת השחרור מתחנת הסגר כמועד יבוא המזון.

תוספת

(תקנות 2 עד 5)

מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות

⁶ לפי סעיף 2(א) לחוק קביעת מועד כניסה לתוקף של הוראות סימון מזון ארוז מראש, התשע"ה-2014, על אף האמור בכל דין, מועד חובת הסימון של הוראות סימון שפורסמה ברשומות בין 1 בינואר ל-31 בדצמבר בשנה כלשהי יהיה **שנתיים מתום אותה שנה** למעט אם קבע מאסדר מוקדם של חובת סימון לפי סעיף 3 לחוק האמור או אם חלה על הוראת הסימון התחייבות של המדינה לפי אמנה בין-לאומית. מאחר ולא התקיימו שני חריגים אלה, תחול הרישה לפיה המועד יהיה שנתיים מתום השנה בה יפורסמו התקנות ברשומות.

טור ב' שם המזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות	טור א' מזון הגורם לאלרגיה או לאי סבילות		
"חלב"	(1) חלב ומוצריו לרבות לקטוז		
"ביצים"	(2) ביצים ומוצריהן		
"דגים"	(3) דגים ומוצריהם		
"סרטניים"	(4) סרטניים (Crustacean) ומוצריהם		
"רכיכות"	(5) רכיכות (Molluscs) ומוצריהם;		
יסומן לפי שם המין -	(6) אגוזים ומוצריהם :		
	מין האגוז באנגלית	השם הבוטני	מין האגוז
"שקדים"	Almond	<i>Amygdalus communis L.</i>	שקד
"אגוזי ברזיל"	Brazil nut	<i>Bertholletia excelsa</i> (Lecythidaceae)	אגוז ברזיל
"אגוזי קשיו"	Cashew	<i>Anacardium occidentale</i> (Anacardiaceae)	אגוז קשיו
"ערמונים"	Chestnut (Chinese, American, European, Seguin)	<i>Castanea spp.</i> (Fagaceae)	ערמונים
"אגוזי לוז"	Filbert/hazelnut	(Betulaceae) <i>Corylus spp.</i>	אגוז לוז
"אגוזי מקדמיה"	Macadamia nut/Bush nut	<i>Macadamia spp.</i> (Proteaceae)	אגוז מקדמיה
"אגוזי פקאן"	Pecan	<i>Carya illinoensis</i> (Wangenh.) K. Koch	אגוז פקאן
"צנוברים"	Pine nut/Pinon nut	<i>Pinus spp.</i> (Pineaceae)	צנובר
"פיסטוק"	Pistachio	<i>Pistacia vera L.</i> (Anacardiaceae)	פיסטוק חלבי
"אגוזי מלך"	Walnut (English, Persian, Black, Japanese, California), Heartnut, Butternut	<i>Juglans spp.</i> (Juglandaceae)	אגוז מלך
"בוטנים"	(7) בוטנים ומוצריהם ;		
יסומן לפי שם מין הדגן -	(8) דגנים מכילי גלוטן, זני הכלאה שלהם ומוצריהם :		
"חיטה"	(א) חיטה וזניה, כגון : כוסמין (Spelt), קמוט		

	(Kamut), ח'וראסאן (Khorasan), דורות	
"שיפון"	(ב) שיפון	
"שעורה"	(ג) שעורה	
"שיבולת שועל"	(ד) שיבולת שועל	
"סויה"	סויה ומוצריה, למעט שמן סויה שעבר תהליך זיכוך מלא (N/RBD- Neutralized Refined) (Bleached Deodorized	(9)
"שומשום"	שומשום ומוצריו	(10)

ב _____ התש _____ (_____ ב _____ 20)

[תאריך עברי] (תאריך לועזי)

(חמ _____ 3-)

ניצן הרוביץ
שר הבריאות